

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3T/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217010108
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Cimerman
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2017:6217010108.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš samosudcom JUDr. Slavomírom Cimermanom na hlavnom pojednávaní konanom dňa 9. novembra 2017 takto

rozhodol:

Obžalovaná H. L. O. R. Y. A. O. H. Á., nar. XX. XX. XXXX vo H. L., trvale bytom G. XX, občianka SR

je vinná, že

dňa 23. 03. 2016 vo Veľkom Krtíši v úmysle získať neoprávnený finančný prospech ako opakovaná klientka požiadala o úver od spoločnosti Pohotovosť, s. r. o., Bratislava, pričom do žiadosti o úver č. 611200644 uviedla nepravdivé údaje o svojej finančnej situácii tak, že zamlčala svoje ďalšie výdavky, na základe nepravdivých údajov jej bola žiadosť o úver schválená a dňa 23. 03. 2016 vo Veľkom Krtíši ako dlžníčka uzatvorila s veriteľskou spoločnosťou Pohotovosť, s. r. o. zmluvu o úvere č. 611200644, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 300,- Eur, peniaze v uvedený deň prevzala a napriek tomu, že poskytnutý úver nemala v úmysle splácať, sa zmluvne zaviazala, že poskytnutý úver uhradí v pravidelných mesačných splátkach, z ktorých prvé štyri splátky boli vo výške 1,- Eur a zvyšné splátky vo výške 58,- Eur, od 23. 04. 2016, z ktorých neuhradila ani jednu splátku, čím spoločnosti Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, spôsobila škodu vo výške 300,- Eur,

t e d a

vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a tak mu spôsobila malú škodu,

č í m s p á c h a l a

prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

a z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 54 Tr. zák. na súhrnný trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Tr. zák. je obžalovaná p o v i n n á vykonať trest povinnej práce najneskôr do jedného roka od nariadenia jeho výkonu.

Podľa § 55 ods. 3 Tr. zák. je obžalovaná p o v i n n á vykonať trest povinnej práce osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa z r u š u j e výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3T/65/2017-60 z 21. 08. 2017, právoplatný 21. 08. 2017, ktorým bola uznaná vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d) Tr. zák. a za to odsúdená podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. na trest povinnej práce vo výmere 150 hodín, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. sa poškodený spoločnosť Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný prokurátor podal dňa 07. 06. 2017 na tunajší súd obžalobu, ktorou viní H. L. dňa 14. 01. 1990, že skutkom uvedeným v nej sa dopustila prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

Na hlavnom pojednávaní navrhol podľa § 258 ods. 1 Tr. por. vypočuť obžalovaného, podľa § 263 ods. 1 Tr. por. so súhlasom strán čítať zápisnicu o výsluchu svedkyne - poškodenej I. I. a svedkyne G.. G. a podľa § 269 Tr. por. čítať listinné dôkazy dokumentujúce protiprávne konanie obžalovanej a hodnotiace jej osobu.

Na hlavnom pojednávaní zotrval na skutkovom vymedzení obžaloby a jej právnej kvalifikácii.

Na hlavnom pojednávaní dňa 09. 11. 2017 v záverečnej reči uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané protiprávne konanie, pre ktoré bola podaná na obžalovanú obžaloba. Je usvedčovaná listinami a výpoveďami svedkov. Napriek tomu, že bola v zlej finančnej situácii a mala nesplatený úver z inej úverovej zmluvy, požiadala o ďalší úver, pričom do žiadosti o jeho poskytnutie uviedla nepravdivé údaje jednak na strane príjmov a zamlčala svoje výdavky. Toto všetko učinila napriek tomu, že si bola vedomá, že cca o 2 mesiace po uzavretí úverovej zmluvy prestane poberať rodičovský príspevok, čím sa pripraví o jediný zdroj svojich príjmov. Svedkyňa I. jednoznačne uviedla, že pri uzatváraní úverovej zmluvy boli poskytnuté obžalovanej ako dlžníčke šeky, ktoré mala splácať. Navrhol uznať obžalovanú vinnou z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a pri zohľadnení pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ju odsúdiť na súhrnný trest povinnej práce vo výmere aspoň 200 hodín. Takýto druh trestu a jeho výška bude pre zachovanie individuálnej a generálnej prevencie postačujúci. Keďže obžalovaná počas trestného konania dokladovala, že určitú časť úveru uhradila a výpočet výšky spôsobenej škody poškodeným nemožno považovať za jednoznačný, navrhol poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázať na civilný proces.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní dňa 17. 08. 2017 učinila vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a) Tr. por. t. j. cíti sa nevinná.

Súd obžalovaná v spojitosti s určením termínu hlavného pojednávania vyzval podľa § 240 ods. 3 Tr. por. na označenie dôkazov, ktoré navrhuje vykonať na hlavnom pojednávaní. Obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Petra Ďuricu navrhla vykonať na hlavnom pojednávaní osobný výsluch svedka G. L., druha obžalovanej. Rovnako navrhla vykonať osobné výsluchy obidvoch svedkýň, a to B. I. a G. G., keďže ich výsluchy na hlavnom pojednávaní považuje za dôležité.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní dňa 17. 08. 2017 uviedla, že sa pridržiava svojej výpovede, ktorú podala do zápisnice o výsluchu na polícii (č. I. 11-13 v spise). Vinná z protiprávneho konania sa necíti, keďže nemala úmysel nevrátiť pôžičku. Pôžičku vybavovala vo Veľkom Krtíši u pani I.. Na jej výzvu jej predložila doklady, ktoré ona spracovala a zadala na schválenie. Keďže od tejto spoločnosti požadovala úver už v poradí tretí, mali jej údaje v databáze. Prvý úver riadne splatila, druhý zostal sčasti nesplatený, avšak nesplatený zostatok bol zakomponovaný do tretieho úveru a tak boli nastavené splátky. V čase uzavretia úverovej zmluvy (marec 2016) mala vedomosť, že rodičovský príspevok jej bude vyplácaný len do mesiaca máj 2016. Keďže jej druh G. L. sa zamestnal vo Volkswagene Slovakia v Bratislave, mala istotu, že bude zabezpečený dostatok financií do rodiny, aby bolo možné úver riadne splatiť. Skutkové okolnosti uvádzané v obžalobe sú správne. Na svoju obhajobu uviedla len toľko, že dohodnuté splátky nesplácala preto, lebo jej spoločnosť neposlala poštové poukážky na jej adresu. V doterajšom živote

trestaná nebola. Má len základné vzdelanie, jej druh o uzavretí úverovej zmluvy vedel a nemal k tomu výhrady.

V záverečnej reči na hlavnom pojednávaní dňa 09. 11. 2017 obhajca navrhol obžalovanú spod obžaloby oslobodiť. Vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní vyvracajú skutočnosť, že obžalovaná mala vopred úmysel zatajiť skutočnosti a nesplácať žiadaný úver. Čo sa týka výpovede svedkyne I., ktorá uviedla, že aj pri uzatváraní v poradí tretej zmluvy s obžalovanou postupovali štandardným spôsobom a teda jej odovzdali poštové poukážky, nerozporujeme to, je možné, že poukážky obžalovaná stratila. Súd by mal v prejednávanej trestnej veci postupovať v zmysle zásady ultima ratio, teda aj preukázané takéto konanie posudzovať ako súkromnoprávny spor a nie ako delikt v zmysle trestnoprávnej zodpovednosti. Poškodená spoločnosť bola za svoje praktiky vylúčená z Asociácie poskytovateľov spotrebiteľských úverov, preto sa domnieva, že vzhľadom na svoju ukončenú činnosť využila trestnoprávny nástroj na vymoženie svojej peňažnej pohľadávky.

Svedok G. L. na hlavnom pojednávaní dňa 17. 08. 2017 vypovedal, že v prípravnom konaní v trestnej veci nebol vypočutý. S obžalovanou žije spolu asi 12 rokov. Je zamestnaný v spoločnosti Volkswagen Slovakia v Bratislave. Mesačné výplaty chodia na účet, ktorý spravuje družka (obžalovaná). Do tejto spoločnosti nastúpil pracovať 11. 04. 2016. Pred týmto obdobím bol bez príjmu a nebol nikde zamestnaný. O tom, že družka uzavrela úverovú zmluvu vedel. Boli mu známe aj podmienky, za akých bola uzatvorená. Vedel aj to, že úver nie je splácaný. Tiež vedel, že družka spláca iný úver tejto spoločnosti, keďže aj on splácal úver Poštovej banke mesačne v sume 100,- Eur.

Svedkyňa - poškodená B. I. na hlavnom pojednávaní dňa 09. 11. 2017 uviedla, že sa pridrižiava svojej výpovede, ktorú podala do zápisnice na polícii dňa 30. 05. 2016 (č. I. 14-19 v spise). V čase podania výpovede zastupovala na plnú moc poškodenú spoločnosť Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25 v Bratislave. Pokiaľ vykonávala prácu pre túto spoločnosť jej pracovná náplň spočívala v sprostredkovaní úverov pre klientov. Spomína si na klientku L. (obžalovanú). Požiadala ich o poskytnutie úveru. Postup pri vybavovaní takéhoto úveru bol taký, že od klienta požadovali predloženie občianskeho preukazu a nejakého iného dokladu jeho totožnosti. Následne sa pýtajú klienta, on odpovedá a jeho odpovede sa zapisujú do žiadosti. Žiadosť obsahuje v dolnej časti klauzulu, že klient prehlasuje, že údaje, ktoré uviedol, sú pravdivé. Takto sa postupovalo aj s obžalovanou. Za sprostredkovateľskú činnosť, ktorú vykonávala, bola honorovaná mesačným platom, čiže nezáležalo na tom, koľko úverov a v akej výške bolo v tom-ktorom mesiaci klientom spoločnosťou poskytnutých. Spoločnosť poskytovala aj produkt takzvané refinancovanie úveru, a to v tých prípadoch, keď klient žiadal o úver a predchádzajúci úver nemal ešte splatený. To bol prípad obžalovanej. Obžalovaná nedodržala podmienky zmluvy, úver nesplácala, preto bolo podané spoločnosťou na ňu trestné oznámenie.

Na hlavnom pojednávaní dňa 09. 11. 2017 súd uznesením upustil od výsluchu svedkyne G. G.. Podľa § 263 ods. 1 Tr. por. so súhlasom strán čítal jej výpoveď z prípravného konania (č. I. 20-22). Svedkyňa vo výpovedi len potvrdila, že ako zamestnankyňa spoločnosti postupovala aj pri vybavovaní žiadosti o úver obžalovanej štandardným postupom.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por., ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dôkazy, ktoré navrhla obžaloba ako aj obhajoba a na základe ich vyhodnotenia jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti o podanej obžalobe rozhodol.

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Objektom tohto trestného činu je cudzí majetok, špecifický však ten majetok, ktorého sa poskytuje úver. Úver sa poskytuje na základe zmluvy o úvere, ktorou sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Podstatnou časťou zmluvy okrem určenia zmluvných strán, je určenie výšky úveru určitou sumou a povinnosť platiť úver. Predmetom úveru môžu byť iba peňažné prostriedky. Na trestnosť páchatel'a sa vyžaduje, aby iného uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru, ktoré však nie sú v súlade so skutočnosťou a tak vylákal od neho úver alebo záruku na úver. Môže ísť o konanie, opomenutie ale aj o konkludentné konanie páchatel'a. Ďalšou podmienkou trestnosti zároveň je, že aby páchatel' takým konaním inému spôsobil malú škodu alebo získal pre seba malý prospech. Podľa § 125 ods. 1 veta prvá Tr. zák. škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266,- Eur. Na naplnenie subjektívnej stránky tohto trestného činu sa vyžaduje, aby páchatel' už v čase pôžičky peňazí (v čase uzavierania zmluvy o úvere) konal v úmysle vypožičané peniaze buď vôbec nevrátiť alebo ich nevrátiť v dohodnutej lehote alebo konal aspoň s vedomím, že peniaze v dohodnutej lehote nebude môcť vrátiť a že tým uvádza iného do omylu, aby na škodu jeho majetku sa obohatil. Ide o úmyselný trestný čin, ktorý je dokonaný spôsobením malej škody. Trestný čin úverového podvodu je prečinom.

V prejednávanej trestnej veci bola spôsobená poškodenému minimálne škoda malá t. j. vyššia ako 266,- Eur. Tejto sume zodpovedá nesplatený zostatok úveru. Obžalovaná sa obhajovala tým, že jej druh L. sa zamestnal, resp. bude zamestnaný a teda budú mať dostatočný zdroj príjmov, aby boli plnené podmienky úverovej zmluvy, ku ktorým sa ona sama zaviazala. Výsluchom svedka L. bolo ale preukázané, že o prácu sa začal zaujímať až v mesiaci apríl 2016, teda už po uzavretí úverovej zmluvy obžalovanou. Obžalovaná v čase uzavretia úverovej zmluvy bola poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na dieťa v celkovej sume 226,- Eur. Pritom už v čase jej uzavretia mala vedomosť o tom, že túto dávku jej bude štát vyplácať už len 2 mesiace t. j. do mája 2016. Spoločnosť Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava vyšla v ústrety obžalovanej tým, že jej rozvrh dohodnutých mesačných splátok určila tak, že prvé 4 splátky boli vo výške 1,- Eur a zvyšné splátky vo výške 58,- Eur až do úplného zaplatenia dlhu. Zrejme takto reagovala spoločnosť preto, lebo obžalovaná počítala s tým, že maximálne do 4 mesiacov sa finančná situácia v ich rodine zlepší, keď sa jej druh zamestná. Obžalovaná ani tieto „symbolické“ splátky po 1,- Eur mesačne spoločnosti nespĺcala a ani neučinila počas celej doby do začatia trestného stíhania nič preto, aby so spoločnosťou (poškodeným) dohodla prolongáciu splátok, resp. iný splátkový kalendár. V intenciách uvedeného možno dedukovať, že obžalovaná mala vedomie, že v dohodnutej lehote nebude môcť úver vrátiť, navyše poškodenú spoločnosť uviedla v rozsahu dosahovaných príjmov do omylu a spôsobila týmto úmyselným konaním škodu malú, čím naplnila znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. preto ju súd uznal vinnou.

V otázke trestu, jeho druhu a výmery súd aplikoval ustanovenie § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. s cieľom zabezpečiť nápravu páchatel'a a zároveň naplniť takzvanú individuálnu a generálnu prevenciu trestu. V rámci pomeru poľahčujúcich ku priťažujúcim okolnostiam súd zohľadnil jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. j/ Tr. zák. t. j. doposiaľ nebola súdne trestaná) a žiadnu priťažujúcu okolnosť a tak postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil obžalovanej podľa § 54 Tr. zák. trest povinnej práce vo výmere 200 hodín aj s akceptovaním zbiehajúcej sa trestnej činnosti v trestnom konaní 3T/65/2017 Okresným súdom Veľký Krtíš. Súd jej uložil súhrnný trest, keďže protiprávneho konania v prejednávanej trestnej veci sa dopustila skôr, než bol vyhlásený vo veci 3T/65/2017 odsudzujúci rozsudok. Z pripojeného spisu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/65/2017 sa potvrdzuje, že v tomto konaní bola obžalovaná uznaná vinnou z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. d) Tr. zák., za čo jej bol uložený trest povinnej práce vo výmere 150 hodín. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21. 08. 2017 t. j. dňom schválenia dohody o vine a treste súdom. Za aplikácie postupu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ju odsúdil za trestný čin prísnejšie trestný a to prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

Obžalovaná je z miesta bydliska Obcou G. hodnotená kladne a z výpisu evidencie priestupkov MV SR sa potvrdzuje, že sa dopustila spáchania len jedného priestupku a to dňa 15.8.2014 na úseku porušenia

pravidiel cestnej premávky za ktorý jej bol uložený postih v blokovom konaní na pokutu 10 Eur, čo je charakterom menej závažným.

Poškodený spoločnosť Pohotovosť, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 sa s nárokom na náhradu škody prihlásil do adhézneho konania. V rámci vykonávaného dokazovania na hlavnom pojednávaní obžalovaná deklarovala, že časť dlhu obžalovaná poškodenému medzičasom uhradila. Keďže vypočutá svedkyňa - poškodená B. I. už v tomto čase nie je kmeňovou zamestnankyňou poškodenej spoločnosti, kde ukončila spoluprácu v mesiaci december 2016 a súčasná aktualizácia výšky škody nebola súdu známa, preto podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú spoločnosť odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom tunajšieho súdu. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť, v prípade neprítomnosti takej osoby oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môžu podať:

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307 ods. 1 písm. b)), a to len vo svoj prospech (§ 308 ods. 2);
- odvolanie proti výroku o vine § 257 ods. 5 nie je prípustné,
- príbuzný obžalovaného v priamom rade (súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh - pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného) a to len v jeho prospech (§ 308 ods. 2),
- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného, obhajca, pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308 ods. 2),
- orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech i proti jeho vôli (§ 345 ods.1),
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307 ods. 1 písm. c)), a to v neprospech obžalovaného (§ 308 ods. 1),
- zúčastnená osoba pri nesprávnom výroku o zhabaní veci (§ 307 ods. 1 písm. d), resp. § 45 ods. 1).